

*Ogólne Warunki Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej
POLSKIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ S.A. – 15 lutego 2005, zmienione
aneksem nr 1 – 10 sierpnia 2007 r.*

I. Postanowienia typowe (zgodne z art. 12a ustawy o działalności ubezpieczeniowej)

1. Rodzaj ubezpieczenia i jego przedmiot

Tak - § 4

2. Warunki zmiany sumy ubezpieczenia lub sumy gwarancyjnej, jeżeli ogólne warunki ubezpieczenia taką zmianę przewidują

Tak - § 13 ust. 3 i 4

3. Prawa i obowiązki każdej ze stron umowy ubezpieczenia

Tak - § 17, 18, § 20 ust. 2

4. Zakres odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń

Tak - § 4

5. Przy ubezpieczeniach majątkowych – sposób ustalania rozmiaru szkody

Tak - § 20 ust. 2- 5

6. Sposób określania sumy odszkodowania lub innego świadczenia, jeżeli ogólne warunki ubezpieczenia przewidują odstępstwa od zasad ogólnych

Tak - § 13 ust. 5

7. Sposób ustalania i opłacania składki ubezpieczeniowej

Tak - § 14 – 16

8. Metodę i sposób indeksacji składek, jeżeli ogólne warunki ubezpieczenia indeksację przewidują

Nie

9. Tryb i warunki dokonania zmiany umowy ubezpieczenia zawartej na czas nieokreślony

Nie

10. Przesłanki i terminy wypowiedzenia umowy przez każdą ze stron, a także tryb i warunki wypowiedzenia, jeżeli ogólne warunki ubezpieczenia przewidują taką możliwość

Tak - § 10 ust. 4

II. Przedmiot i zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela

Przedmiotem ubezpieczenia jest ustawowa odpowiedzialność cywilna deliktowa ubezpieczającego za szkodę na osobie lub szkodę w mieniu wyrządzoną poszkodowanemu czynem niedozwolonym w związku z prowadzeniem przez ubezpieczającego określonej działalności lub posiadaniem mienia. O ile strony nie umówiły się inaczej, PTU ponosi odpowiedzialność za wypadki ubezpieczeniowe, które miały miejsce na terytorium RP, w lokalizacji wskazanej przez ubezpieczającego (§ 4).

Zakresem ubezpieczenia może zostać objęta – na indywidualnie uzgodnionych warunkach odpowiedzialność cywilna ubezpieczającego za szkody wynikłe z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania.

Zakres ubezpieczenia może być poszerzany na podstawie 20 klauzul dodatkowych:

- 1) rozszerzenie zakresu terytorialnego ubezpieczenia
- 2) ubezpieczenie OC najemcy nieruchomości
- 3) ubezpieczenie OC najemcy ruchomości
- 4) ubezpieczenie OC pracodawcy za wypadki przy pracy
- 5) ubezpieczenie OC za szkody w środkach transportu podczas prac ładunkowych
- 6) ubezpieczenie OC z tytułu przeprowadzania jazd próbnych
- 7) ubezpieczenie OC za szkody zalaniowe
- 8) ubezpieczenie OC za szkody środowiskowe
- 9) ubezpieczenie OC za produkt niebezpieczny
- 10) ubezpieczenie OC organizatora imprez
- 11) ubezpieczenie OC podwykonawców
- 12) ubezpieczenie OC w mieniu przyjętym w celu wykonania usługi
- 13) ubezpieczenie OC z tytułu prowadzenia robót budowlano – montażowych
- 14) ubezpieczenie OC członków zarządów i rad nadzorczych spółek kapitałowych
- 15) ubezpieczenie OC osoby fizycznej wykonującej zawód w służbie zdrowia
- 16) ubezpieczenie OC osoby wykonującej zawód lekarza weterynarii
- 17) ubezpieczenie OC osoby fizycznej wykonującej zawód nauczyciela, wychowawcy lub innego pracownika pedagogicznego
- 18) ubezpieczenie OC zarządcy drogi publicznej
- 19) ubezpieczenie OC osoby prowadzącej parking strzeżony

20) ubezpieczenie OC zakładu opieki zdrowotnej.

III. Wyłączenia bądź ograniczania odpowiedzialności ubezpieczyciela

O ile strony nie umówią się inaczej, PTU S.A. nie odpowiada za szkody:

- 1) wyrządzone poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Klauzula nr 1),
- 2) w nieruchomościach, z których Ubezpieczający korzystał na podstawie umowy najmu lub innej umowy cywilnoprawnej (Klauzula nr 2),
- 3) w ruchomościach, z których Ubezpieczający korzystał na podstawie umowy najmu lub innej umowy cywilnoprawnej (Klauzula nr 3),
- 4) będące następstwem wypadków przy pracy doznanych przez pracowników Ubezpieczającego (Klauzula nr 4),
- 5) wyrządzone w środkach transportu podczas prac ładunkowych (Klauzula nr 5),
- 6) powstałe w związku z przeprowadzaniem jazd próbnych (Klauzula nr 6),
- 7) powstałe w następstwie awarii urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych lub centralnego ogrzewania (Klauzula nr 7),
- 8) polegające na skażeniu lub zanieczyszczeniu środowiska naturalnego (Klauzula nr 8), 9) wyrządzone przez produkt niebezpieczny (Klauzula nr 9),
- 10) powstałe w związku z organizowaniem imprez (Klauzula nr 10),
- 11) wyrządzone przez podwykonawców Ubezpieczającego (Klauzula nr 11),
- 12) powstałe w mieniu przyjętym w celu wykonania usługi (Klauzula nr 12),
- 13) wyrządzone w związku z prowadzeniem robót budowlano - montażowych (Klauzula nr 13),
- 14) wyrządzone przez członka zarządu lub rady nadzorczej spółki kapitałowej (Klauzula nr 14),
- 15) wyrządzone przez osobę fizyczną wykonującą zawód w służbie zdrowia (Klauzula nr 15),
- 16) wyrządzone przez osobę fizyczną wykonującą zawód lekarza weterynarii (Klauzula nr 16),
- 17) wyrządzone przez osobę fizyczną wykonującą zawód nauczyciela, wychowawcy lub innego pracownika pedagogicznego (Klauzula nr 17),
- 18) wyrządzone przez Ubezpieczającego sprawującego funkcję zarządcy drogi publicznej (Klauzula nr 18),
- 19) wyrządzone przez Ubezpieczającego prowadzącego parking strzeżony (Klauzula nr 19),
- 20) wyrządzone w związku z prowadzeniem zakładu opieki zdrowotnej (Klauzula nr 20).

Na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki, ryzyka dodatkowe wymienione w ust. 1 pkt 1)-20), mogą zostać objęte ochroną ubezpieczeniową. Rozszerzenie zakresu ubezpieczenia następuje poprzez włączenie wskazanych przez Ubezpieczającego ryzyk dodatkowych, w formie klauzul zawartych w załączniku do OWU (§ 6).

PTU nie odpowiada za szkody:

- 1) wyrządzone umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego bądź osoby, z którą Ubezpieczający po zostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub za którą ponosi odpowiedzialność,
- 2) powodujące roszczenia pomiędzy osobami objętymi ubezpieczeniem na podstawie tej samej umowy ubezpieczenia,
- 3) wyrządzone przez Ubezpieczającego osobom bliskim, wspólnikom, osobom bliskim wspólników lub osobom, za które Ubezpieczający ponosi odpowiedzialność,
- 4) wyrządzone po spożyciu alkoholu lub pod wpływem narkotyków, leków psychotropowych lub innych środków odurzających,
- 5) objęte systemem obowiązkowych ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej,
- 6) polegające na przyjęciu przez Ubezpieczającego odpowiedzialności cywilnej innej osoby albo rozszerzeniu własnej odpowiedzialności cywilnej ponad odpowiedzialność uregulowaną przepisami obowiązującego prawa,
- 7) wynikające z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, niezależnie od źródła obowiązku odszkodowawczego (czyn niedozwolony, niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy), ,
- 8) związane z naruszeniem dóbr osobistych, praw własności intelektualnej, praw autorskich, patentów, znaków towarowych lub nazw itp.,
- 9) polegające na zapłacie wszelkiego rodzaju kar pieniężnych, grzywien sądowych lub administracyjnych, zadatków, odszkodowań z tytułu odstąpienia od umowy, podatków publicznoprawnych lub opłat manipulacyjnych, .
- 10) będące czystymi stratami finansowymi,
- 11) wyrządzone przez wprowadzony przez Ubezpieczającego do obrotu produkt, w tym za szkody w substancji samego produktu oraz szkody wynikłe z dostarczenia produktu innego niż zamówiono,
- 12) polegające na wycofaniu produktu z rynku lub powstałe wskutek tego wycofania, jak również szkody wynikłe z wprowadzającej w błąd reklamy,
- 13) z tytułu gwarancji, rękojmi lub polegające na niezgodności towaru konsumpcyjnego z

umową,

14) powstałe wskutek prowadzenia działalności, będącej przedmiotem ubezpieczenia, do której prowadzenia Ubezpieczający nie posiadał wymaganych uprawnień, zezwoleń lub kwalifikacji,

15) wynikające z przeniesienia choroby zakaźnej, wirusa HIV lub powstałe w wyniku zatruc pokarmowych, uszkodzenia kodu genetycznego albo wskutek użycia hormonalnych środków antykoncepcyjnych,

16) powstałe wskutek działań wojennych, stanu wyjątkowego, strajków, rozruchów, sabotażu, buntu i innych zamieszek, bójki, rozboju, będące następstwem lokautu lub aktów terroru,

17) powstałe w związku ze zniszczeniem, uszkodzeniem lub utratą wartości pieniężnych, dokumentów, planów, danych na nośnikach danych, biżuterii, metali szlachetnych, zbiorów i kolekcji, dzieł sztuki, a także wszelkich kart elektronicznych, w tym kart płatniczych, wydawanych przez instytucje finansowe,

18) wyrządzone przez powolne działanie temperatury, gazów, pary, wód odpływowych, wilgoci, pyłu, sadzy, dymu, wyciekania, wstrząsów, hałasu, tworzenie się grzyba, zapadnięcie się terenu lub obsunięcie się ziemi,

19) spowodowane zalaniem wskutek nieszczelności pokrycia dachowego, okien, świetlików lub innych otworów zewnętrznych, jeżeli do powstania szkody przyczynił się zły stan techniczny dachu, brak remontów lub zabiegów konserwacyjnych bądź niezabezpieczenie lub nieprawidłowe zabezpieczenie otworów dachowych albo innych otworów zewnętrznych budynku,

20) wyrządzone przez azbest, formaldehyd, materiały promieniotwórcze, wyroby tytoniowe lub produkty krwiopochodne,

21) związane ze składowaniem, wytwarzaniem, przetwarzaniem, obróbką, wykorzystaniem, handlem lub transportem materiałów wybuchowych, pirotechnicznych lub amunicji,

22) związane z prowadzeniem działalności hotelarskiej,

23) związane ze zniszczeniem lub uszkodzeniem drzew, krzewów i innych roślin,

24) za które przysługuje odszkodowanie na podstawie przepisów prawa górniczego lub geologicznego,

25) polegające na uszkodzeniu wagonów w przedsiębiorstwach przeładunkowych, spedycyjnych lub sztauerskich (§ 7).

W klauzuli nr 1 „Rozszerzenie zakresu terytorialnego ubezpieczenia” ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje wypadków ubezpieczeniowych zaszłych na terytoriach:

Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, państw Ameryki Południowej, Australii, Nowej Zelandii, Kanady oraz ich posiadłości.

W klauzuli nr 2 „Ubezpieczenie OC najemcy nieruchomości” wprowadzono dodatkowe wyłączenia, których przedmiotem są szkody:

- 1) powstałe we wszelkiego rodzaju gruntach,
- 2) polegające na normalnym zużyciu (eksploatacji) w czasie trwania umowy,
- 3) powstałe w związku z udostępnieniem przez ubezpieczającego nieruchomości, w całości lub w części, innemu podmiotowi,
- 4) powstałe wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania przez ubezpieczającego bieżących napraw, przeglądów lub konserwacji nieruchomości, do których był zobowiązany w myśl przepisów obowiązującego prawa lub podpisanej umowy,
- 5) wynikające ze zmian w użytkowanych nieruchomościach, poczynionych wbrew ich przeznaczeniu lub postanowieniom umownym, jak również powstałe w nieruchomościach wykorzystywanych przez Ubezpieczającego w innym celu lub w inny sposób, niż to określono w umowie,
- 6) powstałe w nieruchomościach, które Ubezpieczający miał obowiązek ubezpieczyć od ognia i innych zdarzeń losowych, a obowiązku tego nie dopełnił,
- 7) powstałe w pomieszczeniach wykorzystywanych przez pracowników Ubezpieczającego jako mieszkania służbowe.

W klauzuli nr 3 „ubezpieczenie OC najemcy ruchomości” dodatkowo wyłączono szkody:

- 1) powstałe wskutek jakiegokolwiek utraty rzeczy ruchomej, nie będącej wynikiem jej uszkodzenia lub zniszczenia,
- 2) powstałe wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania przez Ubezpieczającego bieżących napraw, przeglądów lub konserwacji, do których był zobowiązany w myśl obowiązujących przepisów lub podpisanej umowy,
- 3) powstałe w ruchomościach wykorzystywanych przez Ubezpieczającego w innym celu lub w inny sposób, niż to określono w umowie,
- 4) polegające na normalnym zużyciu (eksploatacji) w czasie trwania umowy,
- 5) powstałe w związku z udostępnieniem przez Ubezpieczającego rzeczy, w całości lub w części, innemu podmiotowi,
- 6) powstałe w rzeczach, które Ubezpieczający miał obowiązek ubezpieczyć od ognia i innych zdarzeń losowych, stosownie do postanowień umowy, a obowiązku tego nie dopełnił,

7) powstałe w pojazdach mechanicznych, ich wyposażeniu oraz w rzeczach w nich pozostawionych

W klauzuli nr 4 „Ubezpieczenie OC pracodawcy za wypadki przy pracy” dodatkowo wyłączono szkody:

- 1) powstałe wskutek stanów chorobowych, które nie są związane z wypadkiem przy pracy, a w szczególności za szkody będące następstwem choroby zawodowej,
- 2) powstałe wskutek kontaktu pracownika z azbestem, materiałami promieniotwórczymi, metalami ciężkimi lub substancjami ropopochodnymi,
- 3) spowodowane nieprzestrzeganiem przez pracownika przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz regulaminów wewnętrznych obowiązujących w zakładzie pracy,
- 4) powstałe, gdy wyłączną przyczyną wypadku przy pracy było udowodnione przez zakład pracy naruszenie przez pracownika, umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa, przepisów dotyczących ochrony życia lub zdrowia, a także gdy pracownik, będąc w stanie nie trzeźwym, lub pod wpływem narkotyków albo innych środków odurzających, w rozumieniu Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, przyczynił się w znacznym stopniu do wypadku przy pracy, polegające na utracie mienia osobistego pracownika

W klauzuli nr 5 dodatkowo wyłączono szkody:

- 1) powstałe we wszelkiego rodzaju ładunkach,
- 2) powstałe w środkach transportu posiadanych przez Ubezpieczającego
- 3) wyrządzone przez osoby nie posiadające stosownych uprawnień lub przeszkolenia do wykonywania prac ładunkowych, o ile takie były wymagane

W klauzuli nr 6 „Ubezpieczenie OC z tytułu przeprowadzania jazd próbnych” dodatkowo wyłączono szkody wyrządzone przez Ubezpieczającego lub osobę, za którą ponosi on odpowiedzialność nie posiadających stosownych uprawnień do prowadzenia pojazdów samochodowych.

W klauzuli nr 7 „Ubezpieczenie OC za szkody zadaniowe” dodatkowo wyłączono szkody powstałe w przypadku, gdy:

- 1) Ubezpieczający nie dopełnił obowiązków wymienionych w tej klauzuli a miało to wpływ na powstanie szkody,
- 2) Ubezpieczający nie zgłosił do ubezpieczenia lokalu, w którym powstała awaria,

uszkodzenie mienia nastąpiło wskutek systematycznego wydostawania się wody, cieczy lub innych płynów.

W klauzuli nr 8 Ubezpieczenie OC za szkody środowiskowe dodatkowo wyłączone szkody:

- 1) polegające na przywróceniu środowiska do stanu istniejącego przed szkodą,
- 2) wynikające z posiadania i użytkowania urządzeń, obiektów i instalacji przeznaczonych do finalnego składowania odpadów lub ich utylizacji, zaistniałe podczas transportu poza miejscem wskazanym w umowie ubezpieczenia, w którym Ubezpieczający prowadzi działalność

W klauzuli nr 9 „Ubezpieczenie OC za produkt niebezpieczny” wyłączone dodatkowo .szkody:

- 1) nie przekraczające kwoty 500 EURO (franszyza integralna), w przeliczeniu na złote według średniego kursu NBP obowiązującego w dniu powstania szkody,
- 2) w substancji produktu, podlegające naprawie w ramach gwarancji lub rękojmi albo polegające na niezgodności towaru konsumpcyjnego z umową,
- 3) będące utraconymi korzyściami,
- 4) powodujące roszczenia wzajemne pomiędzy producentami,
- 5) powstałe wskutek połączenia lub zmieszania produktu z inną rzeczą,
- 6) których przyczyną była jawna wada produktu, na co producent wyraźnie zwrócił uwagę i w związku z czym cena produktu została obniżona,
- 7) wynikłe z wprowadzającej w błąd reklamy, jak również z braku, wadliwości lub nieprecyzyjności etykiet albo innych instrukcji użytkowania, stosowania lub składowania produktu,
- 8) wyrządzone przez produkt nie posiadający ważnego atestu dopuszczającego go do obrotu, jeśli taki był wymagany albo przez produkt wprowadzony do obrotu z naruszeniem przepisów prawa, a zwłaszcza: szczegółowych wymagań dotyczących bezpieczeństwa produktów, norm zharmonizowanych w rozumieniu przepisów o systemie oceny zgodności, przepisów norm polskich, przepisów dotyczących bezpieczeństwa produktu z zakresu kontroli technicznej, sanitarnej lub ochrony środowiska,
- 9) spowodowane odstępstwem od norm dopuszczających gotowy produkt do użytkowania,
- 10) powstałe wskutek użycia produktu, dla którego ustalony okres użytkowania już upłynął, albo szkody powstałe w wyniku nieprawidłowego korzystania lub obchodzenia się z produktem,

- 11) wyrządzone przez produkt w trakcie procesu jego produkcji, testowania oraz przez produkty niegotowe,
- 12) wyrządzone przez produkt zawierający krew, osocze lub substancje krwiopochodne,
- 13) wyrządzone przez leki, surowce farmaceutyczne, środki antykoncepcyjne lub kosmetyki, .
- 14) powstałe w związku z używaniem wyrobów tytoniowych lub alkoholowych,
- 15) wyrządzone przez produkt przeznaczony do użytku w lotnictwie, statkach kosmicznych lub w przemyśle motoryzacyjnym,
- 16) związane z wytwarzaniem, przetwarzaniem, przesyłaniem lub wykorzystaniem energii w jakiegokolwiek postaci.

Zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje ponadto:

- 1) kosztów związanych z wycofaniem wadliwego produktu z rynku i zastąpieniem go przez produkt wolny od wad,
- 2) strat wynikających z zakłóceń w prowadzonej działalności gospodarczej,
- 3) szkód wyrządzonych przez produkt wprowadzony do obrotu przed zawarciem umowy ubezpieczenia.

PTU nie odpowiada za szkody wyrządzone przez:

- 1) naturalne płody rolne, leśne, pszczelarskie lub rośliny,
- 2) ryby i mięso zwierząt, wprowadzone do obrotu towarowego w stanie nieprzetworzonym

W klauzuli nr 10 „Ubezpieczenie OC organizatora imprez” wyłączono szkody:

- 1) powstałe poza miejscem imprezy, które zostało określone szczegółowo w umowie ubezpieczenia,
- 2) wyrządzone przez osoby należące do służb ochrony lub kontroli,
- 3) wyrządzone przez podwykonawców,
- 4) wyrządzone wykonawcom biorącym udział w imprezie lub przez wykonawców biorących udział w imprezie,
- 5) wyrządzone zawodnikom i sędziom uczestniczącym w imprezie,
- 6) powstałe w wyniku przeprowadzania pokazu sztucznych ogni, fajerwerków lub innych pokazów pirotechnicznych oraz organizowaniem rajdów samochodowych,
- 7) polegające na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie pojazdów mechanicznych.

W klauzuli nr 11 „Ubezpieczenie OC za podwykonawców” wskazano, że ubezpieczenie nie obejmuje roszczeń Ubezpieczającego wobec podwykonawców ani podwykonawców wobec Ubezpieczającego.

W klauzuli nr 12 „Ubezpieczenie OC za szkody w mieniu przyjętym w celu wykonania usługi” wyłączono szkody powstałe:

- 1) w mieniu, z którego Ubezpieczający korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu albo innej umowy cywilnoprawnej o podobnym charakterze, wykorzystywanym bezpośrednio w celu prowadzenia ubezpieczonej działalności,
- 2) w związku z utratą mienia nie wynikającą z jego zniszczenia lub uszkodzenia,
- 3) w pojazdach mechanicznych, ich wyposażeniu albo w rzeczach w nich pozostawionych,
- 4) wskutek wydania mienia osobie nieuprawnionej,
- 5) wskutek działania sił przyrody.

W klauzuli nr 13 „Ubezpieczenie OC z tytułu prowadzenia robót budowlano-montażowych” wyłączono dodatkowo szkody:

- 1) wynikające z nieprzestrzegania przepisów prawa, w tym przepisów techniczno-budowlanych, przepisów BHP, przepisów przeciwpożarowych, zasad wiedzy technicznej oraz wykonywania robót niezgodnie z dokumentacją techniczną, w tym dokumentacją techniczno-ruchową,
- 2) wyrządzone przez osoby nie posiadające stosownych uprawnień, kwalifikacji lub przeszkolenia do wykonywania robót objętych zakresem ubezpieczenia,
- 3) powstałe wskutek prowadzenia robót bez pozwolenia na budowę lub innych wymaganych zezwoleń,
- 4) wynikające z niewłaściwego zabezpieczenia wykonywanych prac budowlanych,
- 5) spowodowane złym stanem technicznym sprzętu i urządzeń, wykorzystywanych przez Ubezpieczającego lub za których konserwację i przegląd ponosi odpowiedzialność Ubezpieczający albo wynikające z wykorzystania sprzętu i urządzeń o parametrach niewłaściwych ze względu na wymogi techniczne lub technologiczne,
- 6) związane z użyciem wyrobów budowlanych nie dopuszczonych do obrotu i powszechnego stosowania w budownictwie lub nie dopuszczonych do jednostkowego stosowania w obiekcie budowlanym,
- 7) wyrządzone przez podmiot projektujący i jednocześnie realizujący projekt budowlany (wykonawstwo), chyba że umówiono się inaczej,

- 8) z tytułu jakichkolwiek szkód w przewodach, kablach, rurach podziemnych lub innych obiektach podziemnych, oraz związanych z tym, jakichkolwiek strat następczych w mieniu,
- 9) wyrządzone przez wibracje, bądź usunięcie lub osłabienie elementów nośnych,
- 10) wynikające z nieuzasadnionego opóźnienia w usunięciu awarii,
- 11) związane z utratą, zniszczeniem lub zaginięciem dokumentacji budowy lub dokumentacji powykonawczej powierzonej Ubezpieczającemu w związku z wykonywanymi robotami.

W klauzuli nr 14 „Ubezpieczenie OC członków zarządów i rad nadzorczych spółek kapitałowych postanowiono, że PTU nie odpowiada za szkody:

- 1) wyrządzone przez Ubezpieczonego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa,
- 2) wyrządzone innym członkom zarządu lub członkom rady nadzorczej, jak również szkody wyrządzone pracownikom, wspólnikom Spółki lub osobom bliskim w stosunku do Ubezpieczonego,
- 3) wynikające z okoliczności, o których wystąpieniu Ubezpieczony wiedział lub wiedzieć powinien w chwili zawierania umowy ubezpieczenia,
- 4) związane z umownym rozszerzeniem zakresu odpowiedzialności, w stosunku do zakresu wynikającego z powszechnie obowiązujących przepisów prawa,
- 5) powstałe w wyniku naruszenia patentów, praw autorskich, nazw handlowych, znaków towarowych lub zarejestrowanych projektów,
- 6) powstałe w następstwie nieuiszczenia zobowiązań podatkowych,
- 7) za zaległości z tytułu należności celnych, składek ZUS lub innych składek na ubezpieczenia społeczne,
- 8) polegające na obowiązku zapłaty kar sądowych, kar administracyjnych, kar umownych lub jakichkolwiek innych kar o charakterze pieniężnym,
- 9) powstałe wskutek niezawarcia jakiegokolwiek ubezpieczenia lub uchybień popełnionych w wyborze i ustalaniu treści programów ubezpieczeniowych,
- 10) objęte systemem ubezpieczeń obowiązkowych,
- 11) na osobie lub w mieniu, które to szkody mogą być lub są przedmiotem odrębnego ubezpieczenia,
- 12) wyrządzone wskutek zawarcia przez Ubezpieczonego albo osoby działające na jego zlecenie umów kredytu, poręczenia, gwarancji lub pożyczki,
- 13) wyrządzone w wyniku działania sprzecznego z postanowieniami umowy (statutu) Spółki lub uchwały walnego zgromadzenia wspólników,
- 14) polegające na działaniu lub zaniechaniu Ubezpieczonego nie mającym związku ze

sprawowaną funkcją,

15) powstałe wskutek działania lub zaniechania Ubezpieczonego, które może być podstawą do rozwiązania umowy o pracę w trybie art. 52 Kodeksu pracy,

16) powstałe wskutek naruszenia przez Ubezpieczonego zakazu konkurencji,

17) z tytułu uchybień popełnionych po ogłoszeniu postępowania upadłościowego lub ugodowego w Spółce określonej w umowie ubezpieczenia,

18) powstałe w wyniku kradzieży gotówki, biżuterii, papierów wartościowych i wszelkiego rodzaju dokumentów zdeponowanych u/przez Ubezpieczonego,

19) za szkody wyrządzone w środowisku przez jego skażenie lub zanieczyszczenie,

20) dochodzone przed sądem albo organem mającym siedzibę za granicą lub szkody, dla których właściwe jest prawo zagraniczne.

Dalej, PTU odpowiada jedynie za rzeczywiste straty, nie ponosi natomiast odpowiedzialności za utracone korzyści jakie Poszkodowany mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

W klauzuli nr 15 „ubezpieczenie OC osoby fizycznej wykonującej zawód w służbie zdrowia” wskazano, że PTU nie odpowiada za szkody:

1) wyrządzone umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego lub osoby, za którą ponosi on odpowiedzialność,

2) wyrządzone przez Ubezpieczonego nie posiadającego wymaganych kwalifikacji, uprawnień albo pozbawionego prawa wykonywania zawodu lub zawieszzonego w prawie jego wykonywania,

3) spowodowane postępowaniem sprzecznym z zasadami etyki i deontologii zawodowej oraz naruszeniem zasad i przepisów dotyczących wykonywanego zawodu,

4) wyrządzone osobom bliskim w stosunku do Ubezpieczonego lub osobom przez niego zatrudnionym,

5) wyrządzone pod wpływem alkoholu, narkotyków, leków

IV. Warto zwrócić uwagę

1. Dostosowanie omawianego „produktu ubezpieczeniowego” do wymogów znolizowanego w 2007 r. Kodeksu cywilnego nastąpiło poprzez wydanie aneksu do dotychczasowych OWU Tym samym, ubezpieczający musi za każdym razem konfrontować OWU z aneksem, aby ustalić, które postanowienia OWU zachowały aktualność.

2. Paragraf § 7 ust. 1 wyłącza odpowiedzialność ubezpieczyciela za szkody „wyrządzone umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa ubezpieczającego bądź osoby, z którą ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub za którą ponosi odpowiedzialność”. Tymczasem art. 827 KC w obecnym brzmieniu stanowi, że „ubezpieczyciel jest wolny od odpowiedzialności, jeżeli ubezpieczający wyrządził szkodę umyślnie; w razie rażącego niedbalstwa odszkodowanie nie należy się, chyba że umowa lub ogólne warunki ubezpieczenia stanowią inaczej lub zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności” (§ 1), natomiast „jeżeli nie umówiono się inaczej, ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną umyślnie przez osobę, z którą ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym.” Ustawodawca zatem rozmyślnie zrezygnował z kategorii „osoby, za którą ubezpieczający ponosi odpowiedzialność”.

3. **Paragraf 10 ust. 4** stanowi, że w przypadku ujawnienia takiego zwiększenia prawdopodobieństwa powstania szkody, że PTU nie zawarłoby umowy ubezpieczenia, gdyby o tej okoliczności wiedziało, PTU może odstąpić od umowy ubezpieczenia w terminie miesiąca od ujawnienia tej okoliczności. Rozwiązanie takie przewidywał art. 816 § 2 KC w brzmieniu obowiązującym do 10 sierpnia 2007 r. Ustawodawca zrezygnował jednak z tego rozwiązania.

4. W myśl § 10 ust. 5 OWU, umowa ubezpieczenia rozwiązuje się w przypadku opóźnienia w zapłacie którejkolwiek raty składki trwającego dłużej niż 7 dni, z końcem 7 – dniowego okresu. Tymczasem art. 814 § 3 kodeksu cywilnego stanowi, że „w razie opłacania składki w ratach niezapłacenie w terminie kolejnej raty składki może powodować ustanie odpowiedzialności ubezpieczyciela, tylko wtedy, gdy skutek taki przewidywała umowa lub ogólne warunki ubezpieczenia, a ubezpieczyciel po upływie terminu wezwał ubezpieczającego do zapłaty z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności.”. Jednocześnie wydaje się, że postanowienie to mogło zostać utrzymane w OWU przypadkowo, gdyż inne, korespondujące z nim postanowienia (np. § 12 ust. 3) zostały dostosowane do nowych regulacji kodeksowych.

5. W § 17 ust. 13 przewidziano, że PTU może zmniejszyć świadczenie m.in. jeżeli ubezpieczający lub ubezpieczony nie powiadomił PTU o wypadku. W § 22 ust. 3 przewidziano, że PTU może odmówić przyznania odszkodowania lub je ograniczyć, jeżeli ubezpieczający bez zgody PTU zrzekł się roszczeń w stosunku do osoby trzeciej odpowiedzialnej za szkodę lub w inny sposób uniemożliwił PTU dochodzenie roszczeń

regresowych. Art. 822 § 5 KC stanowi jednak, że „ubezpieczyciel nie może przeciwko uprawnionemu do odszkodowania podnieść zarzutu naruszenia obowiązków wynikających z umowy lub ogólnych warunków ubezpieczenia przez ubezpieczającego lub ubezpieczonego, jeżeli nastąpiło ono po zajściu wypadku”.

V. Postanowienia nietypowe

Korzystnym rozwiązaniem dla ubezpieczających jest klauzula objęcia ochroną nowych lokalizacji (§ 4 ust. 2).